

G.A.HAKIMOVA

NATYURMORT CHIZMATASVIRI

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

G.A.HAKIMOVA

“NATYURMORT CHIZMATASVIRI”

Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi tomonidan oliy o‘quv yurtlarining 60210800-Amaliy san‘at (turlari bo‘yicha) 60210500-Rangtasvir (dastgohli); bakalavriyat ta‘lim yo‘nalishlari talabalari uchun o‘quv qo‘llanma sifatida tavsiya etilgan

Tajribalar:

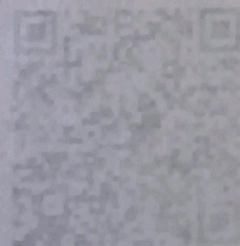
Buxoro davlat universiteti, Tasviriy san‘at va
muhandislik fanlari katedrasida dotsent.
Buxoro pedagogika instituti “San‘at fanlari”
katedrasida dotsent.

S.S. Abdullayev

A.R. Shukurov

ISBN: 978-9943-8799-4-6

Ushbu kitob oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi tomonidan tavsiya etilgan.
“Kamolot” nashriyoti, 2022-yil, Buxoro. 102-bet.
Tirajir: 1000 nusxa.

**“KAMOLOT” nashriyoti
BUXORO – 2022**

UO'K: 77.049.6

KBK: 85.147

Hakimova Gulnora Abdumalikovna. Natyurmort chizmatasviri [Matn] o'quv qo'llanma / Buxoro : "BUXORO DETERMINANTI" MCHJning Kamolot nashriyoti, 2022.-128 b.

Mazkur o'quv qo'llanma 60210800-Amaliy san'at (turlari bo'yicha) 60210500-Rangtasvir (dastgohli) ta'lim yo'nalishi talabalari uchun "Natyurmort chizmatasviri" fan dasturi asosida tayyorlangan. O'quv qo'llanma ta'limning muhim bo'limi - "Natyurmort chizmatasviri" fanidan mashq va topshiriqlarni guruhlarda tashkil etish va o'tqazishga bag'ishlangan. O'quv qo'llanmaning negizini Natyurmort chizmatasviri nazariyasi va o'qitish metodlari, turli shakllarni tasvirlash, ularning konstruktiv tuzilishi, tus munosabatlari, perspektiva qoidalari hamda murakkab shakllarini tasvirlash ketma-ketligi tashkil etadi.

Taqrizchilar:

- S.S. Abdullayev** Buxoro davlat universiteti "Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi" kafedrasida dotsenti;
- A.R.Shukurov** Buxoro pedagogika instituti "San'atshunoslik" kafedrasida dotsenti.

ISBN: 978-9943-8799-4-6

Ushbu darslik oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2022 yil "9" sentyabrdagi "302"-sonli buyrug'iga asosan nashr etishga ruxsat berildi. Ro'yxatga olish raqami: 302-0360

© "KAMOLOT" nashriyoti
© **Hakimova Gulnora Abdumalikovna**

MUNDARIJA:

KIRISH	3
I – BOB. CHIZMATASVIR FANINI O‘QITISHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI, TASVIRLASHNING ASOSIY QONUN - QOIDALARI	21
Tasvirlashning asoslari qalam tasvir va uning maqsad – vazifalari	21
Rasm chizishda chamalash uslubi	24
Buyumlarning shakli va tuzilishi, rasm chizishda ketma – ketlik bosqichlarini tasvirlash	27
Bob bo‘yicha mashq, topshiriqlar, nazorat va mustahkamlash savollari	33
II - BOB. HAR XIL SHAKL VA HAJMGA EGA BO‘LGAN JISMLARNI TASVIRLASH	34
Natyurmort tushunchasi	34
Geometrik jismlar rasmini chizish	39
Gipsdan yasalgan rozetka rasmini chizish ketma - ketligi	42
Naqshli rozetkani tasvirlashda ketma - ketlik usuli	45
Gipsdan yasalgan vaza tasviri	47
Me‘morlik bo‘lagi – ionik kapitel rasmini chizish	
Bob bo‘yicha mashq, topshiriqlar, nazorat va mustahkamlash savollari	50
III - BOB. ANTIK DAVR HAYKALTAROSHLIGI NAMUNALARIDAN TASVIRLASH	52
David bosh qismi detallari rasmini chizish	52
Kesik bosh tasviri	56
Gipsdan yasalgan bosh rasmini chizish	57
Gipsdan yasalgan niqob rasmini chizish	59
Bob bo‘yicha mashq, topshiriqlar, nazorat va mustahkamlash savollari	61
IV - BOB. TIRIK ODAM BOSH QISMI VA QOMATINI TASVIRLASH	62

Tirik odam portretini tasvirlash	62
Bosh qismining anatomik modelini chizish	73
Odam bosh suyagini chizish	77
Odam skeleti rasmini chizish	84
Oyoq tovoni va qo'l panjalari rasmini chizish	96
Inson qomatini chizich	100
Xomaki chizmalar va qoramalarni tasvirlash	102
Bob bo'yicha mashq, topshiriqlar, nazorat va mustahkamlash savollari	106
Tayanch so'z va atamalar lug'ati	107
Foydalanilgan adabiyotlar	108
Talabalarga muallif tomonidan tavsiya etilgan, mustaqil bajarishga mo'ljallangan rasmlar	110

HAKIMOVA GULNORA ABDUMALIKOVNA

“NATYURMORT CHIZMATASVIRI”

Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi tomonidan oliy o'quv yurtlarining 60210800-Amaliy san'at (turlari bo'yicha) 60210500-Rangtasvir (dastgohli); bakalavriyat ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun o'quv qo'llanma sifatida tavsiya etilgan

Muharrir:

E. Eshov

Tex.muharrir:

O. Avezov

Musahhih:

M. Shodiyeva

Badiiy rahbar:

M. Sattorov

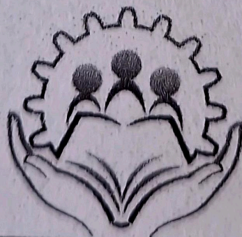
Nashriyot litsenziyasi № 022853. 08.03.2022.

Original maketdan bosishga ruxsat etildi: 25.11.2022. Bichimi 60x84.

Kegli 16 shponli. “Times New Roman” garniturasida 1/16.

Ofset bosma usulida. Ofset bosma qog'oz.

Bosma tabog'i 16 Adadi 20. Buyurtma № 117

KAMOLOT

“BUXORO DETERMINANTI” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Buxoro shahar Namozgoh ko'chasi 24 uy

Tel.: + 998 98 778 47 27

ISBN: 978-9943-8799-4-6

9 789943 879946